

Akty oraz przepisy powołane w stanowisku:

- 1) ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), w skrócie „p.g.g.” — art. 1—4, art. 68 ust. 2 oraz art. 70 ust. 3;
- 2) ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.) — art. 2 pkt 9;
- 3) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.) — art. 3 pkt 7a i 7b, art. 20 ust. 2 i 3 oraz art. 22;
- 4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie objęcia przepisami Prawa geologicznego i górniczego prowadzenia określonych robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej (Dz. U. Nr 62, poz. 561, z późn. zm.) — § 1 oraz § 2;
- 5) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych, mierniczego górniczego i geologa górniczego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górniczego, które wymagają szczególnych kwalifikacji (Dz. U. Nr 84, poz. 755, z 2004 r. Nr 101, poz. 1035 oraz z 2007 r. Nr 204, poz. 1474);
- 6) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169 oraz z 2006 r. Nr 124, poz. 863).

Zagadnienia kluczowe: stosowanie przepisów prawa geologicznego i górniczego do prowadzenia robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej, prowadzenie robót w celu udostępnienia do zwiedzania wyrobisk górniczych, kompetencje organów nadzoru górniczego, obowiązek obsługi ruchu turystycznego w wyrobiskach kopalni-muzeum przez osoby posiadające kwalifikacje górnicze, prowadzenie i obsługa ruchu turystycznego w podziemnych wyrobiskach górniczych

Treść stanowiska:

1. Zakres regulacji p.g.g., został wyznaczony „pozytywnie” przepisami art. 1, 2 i 3 p.g.g. oraz „negatywnie” przepisem art. 4 p.g.g. Prowadzenie robót w celu udostępnienia do zwiedzania wyrobisk górniczych nie jest objęte zakresem pojęć „wykonywanie prac geologicznych” (art. 1 pkt 1 p.g.g.), „wydobywanie kopalin ze złóż” (art. 1 pkt 2 p.g.g.), „składowanie odpadów w górotworze” (art. 1 pkt 2a p.g.g.), ani „bezzbiornikowe magazynowanie substancji w górotworze” (art. 2 p.g.g.). Przepis art. 3 p.g.g. stwarza możliwość objęcia rygorami prawa geologicznego i górniczego działalności niemieszczącej się w zakresie wyznaczonym przez art. 1 i 2 p.g.g.

2. Zgodnie z § 1 — wydanego na podstawie art. 3 p.g.g. — rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie objęcia przepisami Prawa geologicznego i górniczego prowadzenia określonych robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej (Dz. U. Nr 62, poz. 561, z późn. zm.), przepisy p.g.g. o budowie obiektów zakładu górniczego, o ruchu zakładu górniczego, o likwidacji zakładu, o odpowiedzialności za szkody, o organach nadzoru górniczego oraz przepisy karne stosuje się do prowadzenia robót podziemnych, z zastosowaniem techniki górniczej, wykonywanych w celach w nim określonych. Ze wskazanego przepisu, jak i przede wszystkim z treści delegacji do wydania tego rozporządzenia, zamieszczonej w art. 3 p.g.g., wyraźnie wynika, że przepisy p.g.g. — we wskazanym zakresie — stosuje się wyłącznie do prowadzenia robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej wykonywanych w celach i miejscach wyraźnie określonych. Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2002 r. organ nadzoru górniczego właściwy dla miejsca wykonywania robót nadzoruje i kontroluje roboty, o których mowa w § 1.

3. Z powyższego wynika, że prowadzenie robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej w wyrobiskach kopalni niewymienionej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2002 r. nie podlega przepisom prawa geologicznego i górniczego ani na podstawie art. 1 i 2 p.g.g., ani w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2002 r., a organy nadzoru górniczego nie mają kompetencji w zakresie nadzoru i kontroli wykonywania tych robót. Ponadto brak jest prawnego obowiązku wykonywania, dozoru i kierowania przedmiotowymi robotami przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

cje, w rozumieniu przepisów p.g.g. oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych, miernicze-go górniczego i geologa górniczego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górniczego, które wymagają szczególnych kwalifikacji (Dz. U. Nr 84, poz. 755, z 2004 r. Nr 101, poz. 1035 oraz z 2007 r. Nr 204, poz. 1474), wydanego na podstawie art. 68 ust. 2 oraz art. 70 ust. 3 p.g.g.

4. Brak obowiązku stosowania przepisów prawa geologicznego i górniczego dotyczy także innych aktów wykonawczych wydanych na podstawie p.g.g., w szczególności rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169 oraz z 2006 r. Nr 124, poz. 863). W związku z powyższym brak jest prawnego obowiązku prowadzenia „*robót związanych z udostępnieniem do zwiedzania kolejnych poziomów oraz wykonaniem szybika...*” w oparciu o projekt techniczny, o którym mowa w przepisach tego rozporządzenia.

5. Warunki świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych określa ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.). Ruch turystyczny powinien być prowadzony zgodnie z przepisami tej ustawy. Jeśli pod pojęciem „*prowadzenie ruchu turystycznego*” rozumieć „*sprawowanie, w imieniu organizatora turystyki, opieki nad uczestnikami imprezy turystycznej w niezbędnym zakresie, wynikającym z charakteru imprezy, czuwanie nad sposobem wykonywania usług świadczonych na rzecz uczestników podczas imprezy oraz przyjmowanie od nich reklamacji dotyczących świadczonych im usług, a także reprezentowanie organizatora turystyki wobec kontrahentów świadczących usługi w trakcie trwania imprezy*”, tj. wykonywanie zadań pilota wycieczek (art. 20 ust. 3 w związku z art. 3 pkt 7b tej ustawy), lub „*oprowadzanie wycieczek oraz fachowe udzielanie ich uczestnikom informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach*”, tj. wykonywanie zadań przewodnika turystycznego (art. 20 ust. 2 w związku z art. 3 pkt 7a tej ustawy), zastosowanie znajdują przepisy rozdziału 4 tej ustawy, w tym art. 22, określający warunki otrzymania uprawnień pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego. W przepisach tego aktu normatywnego należy zatem poszukiwać odpowiedzi na pytanie, kto powinien obsługiwać ruch turystyczny w podziemnych wyrobiskach górniczych.

6. Skoro przepisy prawa geologicznego i górniczego nie obejmują swoim zakresem regulacji prowadzenia ruchu turystycznego, a przepisy ustawy o usługach turystycznych nie wprowadzają dodatkowych wymagań dla pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, wykonujących swoje czynności w określonych, potencjalnie zagrożonych przestrzeniach, ani nawet nie przewidują ich wprowadzenia w innych ustawach, np. p.g.g., to w aktualnym stanie prawnym brak jest rozwiązań ograniczających swobodę obsady stanowiska związanego z obsługą ruchu turystycznego w podziemnych wyrobiskach górniczych. Ze względu na zagrożenia występujące w przestrzeni, w której byłby prowadzony ruch turystyczny, celowym byłoby jednak rozważenie powierzenia tych czynności osobie o odpowiednim doświadczeniu górniczym. Zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji jest bowiem obowiązkiem określonym w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.).

Przedstawione stanowisko nie stanowi wiążącej wykładni przepisów prawa.
W przypadku wykorzystywania przedstawionego stanowiska należy powołać się na źródło.

Za treść stanowiska odpowiada: Przemysław GRZESIOK — Dyrektor Departamentu Prawnego WUG

Data wygenerowania stanowiska: 8 lutego 2010 r.